

9.10.2016

לכבוד

עו"ד דינה זילבר

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה

בפקס: 02-6466766

הנדון: הנחיית שרת התרבות לבדיקת המחזה "פלסטין שנת אפס"

הריני לפנות אליך כדלקמן:

1. לאחרונה פרסמה שרת התרבות, גב' מירי רגב, הודעה לעיתונות בה נמסר כי השרה סיכמה עם ראש עיריית עכו לערוך בחינה מחודשת להצגת "פלסטין שנת אפס" ואשר אמורה להשתתף בפסטיבל עכו לתאטרון אחר שייערך בשבוע הבא בעיר. לטענת השרה כפי שפורסמה בהודעה לעיתונות, הועלו טענות לפיהן הצגה זו "מעבירה מסרים החותרים לכאורה תחת המדינה".

2. החלטת השרה רגב באה על רקע תוכנה של ההצגה אשר דן בסוגיית הריסת בתיהם של פלסטינים בשטחים הכבושים ובתוך ישראל. כמו כן לפי פרסומים שונים בתקשורת, הטענות נגד ההצגה הועברו לשרה ע"י פעילי ימין קיצוני אשר אין זו הפעם הראשונה בה הוא מעביר מסרים כנגד הצגות שתוכנן נוגע למציאות חייהם של הפלסטינים במגוון התחומים.

3. אכן, לפי התקציר של ההצגה כפי שהועלה באתר הפסטיבל, ההצגה עוסקת באחד הנושאים החשובים והרלוונטיים ביותר הנוגעים לחייהם של פלסטינים הן בתוך ישראל והן בשטחים הכבושים. מדובר ב"קומדיה תיעודית. שמאי בניין מחליט לאמוד את הנזקים של הבתים הפלסטינים שנהרסו או נפגעו. הוא עובר מבית לבית- מירושלים, לשכם, לאל עראקיב, ועד לעזה וכותב דו"ח על ההרס. בכל מקום סיבת ההרס שונה ואופני ההרס שונים. ההרס מגיע מלמטה, מלמעלה ומהצדדים. הבתים מתפוררים, מופצצים, נאטמים ונחצים. בכתיבת דו"ח הנזקים שלו הוא מגלה את המציאות הפלסטינית. השמאי הופך לארכיאולוג של ההווה שכותב את ההיסטוריה הפלסטינית דרך ההרס." ההצגה מומנה מאת מפעל הפיס וזאת לאחר שעמדה במבחנים המקצועיים לקבלת התמיכה והיא אמורה להיות מועלית בפסטיבל ביום 17.10.2016.

ראו תקציר ההצגה באתר הפסטיבל:

<http://www.accofestival.co.il/index.php?dir=site&page=articles&op=item&cs=3121>

4. אין ספק, כי החלטת השרה רגב מונעת משיקולים פוליטיים זרים ופסולים ועל כן החלטה לבדוק מחדש את תוכן ההצגה לצורך בחינת השתתפות ההצגה בפסטיבל הינה בלתי חוקית ומנוגדת לכללי המנהל התקין המחייבים את השרה לשקול שיקולים ענייניים בלבד לאחר בחינת מלוא התשתית הרלוונטית לצורך קבלת ההחלטה.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140
חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

5. יתר על כן, החלטת השרה הנ"ל חורגת מסמכות ולכן היא בלתי חוקית. אין אף מקור חוקי המסמיך אותה לבדוק מחדש את ההצגה או להתערב בתוכן שלה או אף להורות או לסכם עם גורמים בעירייה לעשות כן. העובדה כי משרד התרבות תומך תקציבית בפסטיבל, גם היא אינה מסמיכה את השרה להתערב. נהפוך הוא. תמיכת המשרד בפסטיבל מונעת ממנו להתערב בתוכן היצירות. חוות הדעת שיצאה מטעמך ומטעם עו"ד אורית קורן ביום 9.8.2015 קובעת באופן מפורש כי אסור להתנות תקצוב יצירה בתוכן שלה. חוות דעת זו הועברה אז לשרת התרבות לאחר שהתערבה והקפיאה את התקצוב שהועבר לתיאטרון אלמידאן בנסיבות דומות ולאחר התערבות ולחץ פעילי ימין קיצוני עקב העלאת הצגת "הזמן המקביל" שעסקה באסירים פוליטיים בבתי הכלא בישראל. יוזכר בהקשר זה, כי בעקבות הגשת עתירות הן לבית המשפט המחוזי והן לבג"ץ הוחזר התקצוב הממשלתי והעירוני לתיאטרון אלמידאן (עת"מ (מחוזי חיפה) 35936-10-15 תאטרון אלמידאן נגד עיריית חיפה ובג"ץ 6982/15 תיאטרון אלמידאן נגד משרד התרבות).

6. חוות הדעת מטעמך תקפה גם כאן והיא מחייבת את השרה בהקשר להצגת "פלסטין שנת אפס". חוות הדעת הבהירה לשרה כי אסור לה ולכל גוף פוליטי אחר להתערב בתוכני האומנות והתרבות של הגופים הנתמכים ובהחלטות של גופים מקצועיים בעניין העמידה בתנאי התמיכה וכי רק ועדת התמיכות והגופים המקצועיים הם הממונים על אישור התמיכות בתחום התרבות וכי "לא ניתן לקבוע במבחני התמיכה בתחום התרבות כי התמיכה במוסדות ציבור מותנית בבחינת תוכן היצירות המוצגות במוסדות אלה". עוד הודגש בחוות הדעת כי הובהר בפני שרת התרבות "את חלוקת התפקידים הנכונה בין הדרג הפוליטי במשרדי הממשלה, המתווה את מדיניות הממשלה, לבין הדרג המקצועי, אשר על פי עמדת היועץ המשפטי לממשלה הוא האמון על יישומה במקרים הספציפיים. הרציונל העומד בבסיס הפרדה זו הוא הרצון למנוע פוליטיזציה או הטיה של החלטות קונקרטיות ולהסיר חשש מפני אלה".

7. לכן, התערבות השרה, גם אם לא תתמש בפועל, מגבילה ומרתיעה מפני חירות היצירה ופוגעת בחירות זו שהיא חלק בלתי נפרד מהזכות החוקתית לחופש הביטוי. פגיעה זו הינה בלתי חוקתית. לכן נבקשך לפעול באופן מיידי לבלימת התערבות השרה, הישירה או העקיפה, בתוכנה של ההצגה ובדיקתה מחדש לצורך השתתפותה בפסטיבל.

בכבוד רב,

סאוסן זהר, עורכת - דין

העתק:

עו"ד הדס פרבר – אלמוגי, היועצת המשפטית של משרד התרבות והספורט